

irány jellemzi. Mélyfúrási adatok eddig nem adtak megoldást a problémára. A kérdés tisztázása annál is inkább indokolt, mert ha valódi diszkordáns településről van szó, úgy ennek kőolajföldtani jelentősége nagy lehet.

A Hódmezővásárhely – Makó-i árok nagyszerkezeti helyzetét illetően valószínűleg a *Kraistida rendszerbe* tartozik. *Boncev* szerint a Kraistida lineament, ill. árokrendszer a fiatal harmadidőszakban É-felé jelentősen meghosszabbodott. Ez az elképzelés jól egyezik azzal a feltételezésünkkel, hogy az árkot kitöltő nagyvastagságú üledékösszletben a fiatalokú képződményeké a fő szerep.

A Dél-Tiszántúl, de különösen a Hódmezővásárhely – Makó-i árok és annak környezetének földtani megismerésében a geofizikai mérések alapvető jelentőségűek. Ezen ismertetés keretében még csak részeredményekről számolhattunk be, egyes részletek tisztázatlanok. A mérések jelenleg is folyamatban vannak. Különösen nagy reményeket fűzünk a szeizmikus méréseknél a digitális telepi felvételezés, valamint a számítógépes kiértékelési technika bevezetéséhez. A nagyobb dinamika, a változatos feldolgozási lehetőségek minden bizonnyal további anyagminőség-javuláshoz vezetnek és meg fogják gyorsítani a nagymélységű árok és környezetének részletes megismerését.

A szerzők köszönetüket fejezik ki a OKGT Geofizikai Kutatói Üzem műszaki Kollektívájának értékes tanácsaikért és baráti segítségükért.

MAGYAR GEOFIZIKA XI. ÉVF. 4 – 5. SZ.

Lapszemle

A Földtani Közlöny 100. kötet 1. számában megjelent, geofizikai szempontból érdekes cikkek:

Kovács György: A víz felszín alatti formáinak jellemzése, 23 – 24. oldal.

A vízkészletek egyre fokozottabb kihasználása szükségessé teszi, hogy a felszín alatti vizeket is a lehető legnagyobb mértékig hasznosítsuk. Ehhez azonban meg kell ismernünk a hasznosítható készletek nagyságát, mozgását, utánpótlását. A feladat megoldását sokszor nehezíti az, hogy a témakörrel foglalkozó tudományágak igen eltérő nomenklatúrát alkalmaznak, megnehezítve ezzel az elért eredmények áttekintését és összehangolását. A cikkben ezért olyan egységes osztályozási rendszert dolgozott ki a szerző, melynél minden lehető szempontot igyekezett tekintetbe venni. A rendszer alkalmasnak látszik arra, hogy a felszín alatti vízelőfordulásokat a feltárás különböző fokainak megfelelően röviden és egyértelműen jellemezhessük.

Weber Béla – Géresi Gyula: A kálium eloszlása a Mátra-hegységben légi-gammaspektrometriai felvétel alapján, 77 – 78. oldal.

A szerzők megállapítása szerint a vulkanizmushoz kapcsolódó kálium-metaszomatózis az eddig ismertnél elterjedtebb. A kálium különböző mértékű dúsulása tektonikailag is preformált, irányítottágot mutató határok között történt. Ezek elrendeződése olyan, hogy a Ny-i Mátrában határozottabban, a K-i Mátrában bizonytalanabban egy-egy vulkáni „belsőszervezetre” lehet következtetni, igazolva így a szerzők korábbi következtetését a Mátra vulkáni szerkezet-átalakulásáról.

A gyakorlati felhasználás lehetősége a színesércesedés és a kálizónák felszínen kimutatható térbeli kapcsolatában rejlik.

Tóth Géza